

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Co/2/2023
Identifikačné číslo spisu:	1020201715
Dátum vydania rozhodnutia:	27.11.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1020201715.4

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Vladíka a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Eriky Šobichovej, v právnej veci žalobcu #APAGE SATANAS, Kysucké Nové Mesto, Sládkovičova 1222/73, IČO: 51 428 148, proti žalovanej obchodnej spoločnosti OBCHODNÝ REGISTER s.r.o., Bratislava, Grösslingová 2499/52, IČO: 53 055 438, zastúpenej advokátom JUDr. Daliborom Pavelkom, Hlohovec, Pribinova 46, v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. marca 2023 sp. zn. 14C/7/2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. marca 2023 č. k. 14C/7/2020-166 p o t v r d z u j e .

Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou doručenou Krajskému súdu v Žiline dňa 25. septembra 2020, postúpenou Krajskému súdu v Bratislave dňa 09. septembra 2020, v znení jej zmeny domáhal, aby súd určil, že: „I. Súd určuje, že v obchodnom alebo spotrebiteľskom styku používať najmä vyvolanie nebezpečenstva zámeny formou zneužitia (obchodného) názvu „obchodný register“, „OBCHODNÝ REGISTER“, používať doménu www.obchodnyregister.sk, pečiatky, pečate, formáty (štruktúru) dokumentov, hlavičky dokumentov, pre/viazanie dokumentov alebo vydávať sa v obchodnom a/alebo spotrebiteľskom styku bez právneho dôvodu (titulu) za štátny „obchodný register“ alebo jemu podobný (európsky) verejný register neštátnym subjektom boli a sú nekalými praktikami žalovaného subjektu contra legem v neprospech spotrebiteľov.

II. Súd, právoplatnosťou tohto rozhodnutia, zakazuje žalovanej v obchodnom alebo spotrebiteľskom styku používať žalované nekalé (obchodné) praktiky s rovnakým významom vo všetkých (spotrebiteľských) zmluvách alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou alebo obchodnom styku.“

2. Žalobca žalobu odôvodnil potrebou ochrany spotrebiteľa, štátu, ale aj začínajúcich podnikateľov, vzhľadom na nekalé praktiky žalovanej, ktorými láka majetkové plnenia vo svoj prospech a zavádza

spotrebiteľov vedením „obchodného registra“ na www.ochodnyregister.sk, z ktorého čerpajú alebo môžu čerpať mylné, neaktuálne, neúplné a nepravdivé informácie tak podnikatelia, ako aj spotrebiteľia na svoju škodu. Za nekalú praktiku považoval konanie žalobcu, in concreto používanie pojmu „obchodný register“, pričom predstieranie obchodnej spoločnosti, že je „obchodný register“ má slúžiť na podvodný účel, klamanie spotrebiteľov ako aj podnikateľov. V tejto súvislosti poukázal na to, že poplatok za zápis do „falošného“ obchodného registra môžu zaplatiť zo svojho vlastného majetku aj spotrebiteľia v prospech žalovaného (nemusí ísť len o vylákavanie plnenia od podnikateľov), najmä ako dar spotrebiteľa alebo spoločníka alebo zamestnanca zapisovanej obchodnej spoločnosti v prospech falošného obchodného registra. Záverom podotkol, že informácie z verejných registrov a databáz takto pofidérnych praktík sú spôsobilé negatívne ovplyvniť reálne ekonomické rozhodnutia aj spotrebiteľa pri rozhodovaní o jeho investičných zámeroch a pri prístupe k produktom, tovarom a službám podnikateľov pri výbere poctivého podnikateľa spotrebiteľom na trhu, pri overovaní si podnikateľa spotrebiteľom na trhu pri uplatňovaní si nárokov zo zodpovednosti proti podnikateľom spotrebiteľom ako i pri štátnych službách, že žalované praktiky môžu podstatne narušiť ekonomické správanie skupiny spotrebiteľov, najmä ZTP, laickej verejnosti, začínajúcich alebo budúcich podnikateľov ešte spotrebiteľov a rovnako tieto nejaké praktiky sú uplatňované proti ex-podnikateľom fyzickým osobám s prerušeným oprávnením podnikat' alebo ukončeným oprávnením podnikat' zapísaným v štátnom obchodnom registri z ktorého automatizovane čerpajú dáta, ale kopírujú už nepresné alebo neúplné, alebo inak vadné údaje cez tieto spoločnosti, aplikujú sporné nekalé obchodné a spotrebiteľské praktiky v neprospech hospodárskej súťaže a v neprospech spotrebiteľských práv. V rámci svojej argumentácie žalobca poukázal na ustanovenia § 301 až § 306 č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 10, § 265, § 47, § 53, § 54 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“).

3. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 30. marca 2023 sp. zn. 14C/7/2020, žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žalovaná má proti žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 301 až § 305 ods. 1 CSP, § 52 ods. 1, 2, 3, 4 OZ, § 2 písm. a), b), e), f), i), p), § 7 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 8 ods. 1, 2, 3, 4 zákona o ochrane spotrebiteľa uviedol, že v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach ide o preskúmanie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, resp. v iných zmluvných dokumentoch a nekalých obchodných praktík nezávisle od okolností konkrétneho prípadu. V prípade abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach ide o osobitný typ konania, ktorého zmyslom a účelom je vysloviť neprijateľnosť zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, alebo určiť obchodnú podmienku za nekalú mimo rámca konkrétneho sporu medzi spotrebiteľom a dodávateľom, na podnet špecificky legitimovaných subjektov a so špecifickými účinkami rozsudku. Súd prvej inštancie mal za to, že žalobca v odôvodnení žaloby, ako aj v petite kombinuje ochranu spotrebiteľov s uplatňovaním právnych prostriedkov ochrany proti nekalej súťaži podľa obchodného zákonníka, čo však nie je predmetom prieskumu v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach. V rámci abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach súdu neprináleží posudzovať otázky vyplývajúce z obchodnoprávnych vzťahov alebo obchodného styku, ako ani otázky nekalosúťažného konania, t. j. či konaním žalovanej došlo alebo nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty vyvolania nebezpečenstva zámeny v zmysle § 47 Obchodného zákonníka. Uvedená argumentácia žalobcu preto vzhľadom na povahu prejednávanej veci nie je v tomto konaní relevantná. Žalobca sám uviedol, že žalobu podáva aj v záujme ochrany podnikateľov, v mene ochrany hospodárskej súťaže. Žalobca taktiež poukazoval na to, že konanie žalovanej je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Rovnako z tvrdenia žalobcu, podľa ktorého „Od nových firiem pýtajú 133 eur ročne.“ je zrejmé, že uvádzaná skutočnosť sa týka obchodných spoločností. Na základe uvedeného súd prvej inštancie uzavrel, že žaloba nesmeruje k ochrane spotrebiteľov a nejde o skutočnosť podliehajúce abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, keďže ich základom nie je právny vzťah majúci spotrebiteľský charakter. V časti v ktorej žaloba smeruje k ochrane spotrebiteľa súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní nebolo preukázané, že by žalovaný vstupoval do zmluvného vzťahu so spotrebiteľmi, resp. že by spotrebiteľov oslovoval s akoukoľvek obchodnou ponukou. Žalobca nepreukázal žiaden prípad, kedy by sa žalovaný mal dopustiť tzv. podvodného vylákavania majetkového plnenia voči spotrebiteľom, či klamania spotrebiteľov. Žalobca nepreukázal ani svoje

tvrdenie, v zmysle ktorého falošné zásielky vyvolávajúce dojem, že ide o zásielky o poplatkoch z reálneho štátneho, resp. súdneho obchodného registra sa zasielajú hromadne a dostávajú do dispozičnej právnej sféry spotrebiteľov a títo sú nabádaní na nekalé platenie podvodných poplatkov a neobjednaných služieb. Záverom súd uviedol, že v konaní nebolo preukázané, že by činnosť žalovanej, ktorú žalobca označuje ako nekalé obchodné praktiky, mala dopad na spotrebiteľov. Nebolo preukázané, že by sa žalovaná dopúšťala nekalých obchodných praktík v rozpore s objektívnym spotrebiteľským právom. Preto súd prvej inštancie žalobu zamietol.

4. Proti uvedenému rozsudku podal žalobca včas odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), c), d), e), f), g), h) CSP. Navrhol, aby odvolací súd pre porušenie a obchádzanie § 18, § 301 CSP, § 25 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z., § 44 ods. 1 a 2, § 54 ods. 1, § 265 Obchodného zákonníka a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu späť na nové konanie a rozhodnutie. Ďalej navrhol, aby odvolací súd pre sabotovanie sporu a hrubé nerešpektovanie právneho názoru najvyššieho súdu vylúčil senát č. 14C v zložení predsedníčky senátu JUDr. Tatiany Pastierikovej a členiek senátu JUDr. Eleny Kúšovej a JUDr. Dany Šiffalovič z prejednávania predmetnej veci a náhodné pridelenie prejednávanej veci inému senátu prvostupňového súdu. Alternatívne navrhol, aby odvolací súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

5. V odôvodnení odvolania žalobca namietal nesprávne právne posúdenie súdom prvej inštancie, nesprávne skúmanie skutkového stavu, neúplné zistenie skutkového stavu, ako aj predčasnosť napadnutého rozhodnutia. Žalobca namietal, že súd si účelovo vybral len časti žaloby, kde sa žalobca opierať aj o porušenie práva vo forme nekalej súťaže. Mal za to, že ak jedno protiprávne konanie možno napadnúť viacerými spôsobmi, potom je výlučne v právomoci žalobcu akú formu a typ žaloby zvolí, či už všetky formy, alebo len niektorú, respektíve ich kombináciu. Poukázal aj na § 18 CSP pričom uviedol, že v prípade nesprávne alebo nedostatočne označenej žaloby je na mieste zaoberať sa otázkou, či žaloba nemá prvky procesnej ochrany aj inej žaloby a rozhodnúť. Žalobca ďalej namietal, že súd prvej inštancie rozhodol v rozpore so zákonom a vysloveným právnym názorom v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Ndc/19/2020, v ktorom podľa žalobcu vysvetlil, prečo sa spor týka abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach. Rozporoval tiež záver súdu o nedôvodnosti a nadbytočnosti dokazovania pripojením spisu OP BA I Pc45/20/1101-2 v trestnej veci. Mal za to, že ide o nezaujímavý súd na získavanie dôkazov, na zisťovanie skutkového stavu a o prenášanie zákonnej povinnosti zisťovať skutkový stav zo súdu na účastníka konania. Žalobca taktiež navrhol vylúčenie senátu č. 14C v zložení predsedníčky senátu JUDr. Tatiany Pastierikovej a členiek senátu JUDr. Eleny Kúšovej a JUDr. Dany Šiffalovič z prejednávania predmetnej veci a náhodné pridelenie prejednávanej veci inému senátu prvostupňového súdu a to z dôvodu sabotovania sporu a nerešpektovania právneho názoru najvyššieho súdu.

6. V doplnení odvolania žalobca uviedol, že konanie žalovanej považuje za kumulatívne naplnenie viacerých konkurujúcich skutkových podstatí najmä preto, že žalované nekalé aktivity žalovanej súbežne žalovaná používa tak voči súťažiteľom ako aj proti spotrebiteľom. Mal za to, že súd nesprávne vyložil a neaplikoval relevantné hmotné právo najmä § 18, § 301 CSP, § 25 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z., § 41, § 44 ods. 1 a 2, § 47 ods. 2, 1 a), § 48, § 54 ods. 1, § 265 Obchodného zákonníka a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Podľa žalobcu súd prvej inštancie nesprávne uplatnil procesné pravidlá o individuálnom konkrétnom spore na spor v abstraktnej kontrole mimo rámca § 301 CSP a § 305 CSP v neprospech žalobcu a spotrebiteľov, a neposkytol požadovanú súdnu ochranu.

7. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhla, aby Najvyšší súd SR napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako vecne správny potvrdil. Opätovne poprela, že by v rámci svojej podnikateľskej činnosti akokoľvek vstupovala do zmluvných vzťahov so spotrebiteľmi, nakoľko jej činnosť je orientovaná na obchodné spoločnosti a vstupuje do obchodných vzťahov výlučne s právnickými osobami, pričom žalobca nepreukázal opak. Z tohto dôvodu je aplikácia abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach vo vzťahu k činnosti žalovanej, ktorá nemá žiaden dopad na spotrebiteľskú sféru, t.j. práva a povinnosti spotrebiteľov z povahy veci vylúčená. Poukázala tiež na to, že v prípade abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach je daná kauzálna príslušnosť, čo zároveň bráni tomu, aby tento súd konal a rozhodoval o akýchkoľvek iných s ochranou spotrebiteľov súvisiacich

žalobách i keď by boli z obsahu žaloby nepriamo vyvoditeľné. Vo vzťahu k námietkam žalobcu, že používanie obchodného mena žalovanej predstavuje nekalú obchodnú praktiku, uviedla, že túto otázku by bolo možné riešiť v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach len za podmienky, že bola takáto nekalá praktika používaná priamo voči spotrebiteľom. Z konania však žiadna takáto skutočnosť nevyplývala. Žalovaná má za to, že otázku, či sa jedná o nekalú obchodnú praktiku v obchodnom styku alebo nie, je možné riešiť len podľa § 44 a nasl. Obchodného zákonníka.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 31 ods. 2 CSP v spojení s § 471e CSP a § 28 ods. 1 zákona č. 261/2023 Z. z.) na základe odvolania žalobcu preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

9. V priebehu odvolacieho konania (dňa 25. júla 2023) nadobudol účinnosť zákon č. 261/2023 Z.z. o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým bola zmenená kauzálna príslušnosť súdov na rozhodovanie o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a aj procesný postup súdov pri rozhodovaní o týchto žalobách (ustanovenia § 31 a § 301 až § 306 CSP boli vypustené a nahradené ustanoveniami citovaného zákona). Podľa prechodných ustanovení (§ 471e CSP a § 28 ods. 1 zákona č. 261/2023 Z. z.) je však potrebné konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach začaté a právoplatne neskončené do 24. júla 2023 dokončiť na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 24. júla 2023 a v konaní aplikovať Civilný sporový poriadok v znení účinnom do 24. júla 2023; ustanovenia zákona č. 261/2023 Z.z. sa použijú len na konania o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov začaté po 25. júli 2023. Z toho vyplýva, že aj po zmene procesnej úpravy zostal funkčne príslušným na rozhodnutie o predmetnom odvolaní žalobcu najvyšší súd a je potrebné postupovať podľa ustanovení CSP v znení účinnom do 24. júla 2023.

10. Podľa § 34 ods. 3 CSP o odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu rozhoduje najvyšší súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 36 ods. 2 CSP príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

12. Žalobca síce v odvolaní odkázal na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP (t. j. na všetky zákonom predpokladané odvolacie dôvody), avšak k nesplneniu procesných podmienok, k porušeniu práva na spravodlivý proces, či k prípustnosti ďalších prostriedkov procesného útoku alebo procesnej obrany neuviedol žiadne konkrétne okolnosti, ktoré by nasvedčovali dôvodnosti odvolania. Pokiaľ ide o procesné podmienky, ich splnenie najvyšší súd preskúmal ex offio (§ 380 ods. 2 CSP) a nezistil žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok.

13. Žalobca namietal, že má právo podať kombinovanú žalobu a súd má povinnosť zaoberať sa tým, či v prípade nesprávne alebo nedostatočne označenej žaloby nemá aj prvky inej žaloby a vo veci rozhodnúť. V tejto súvislosti odkázal na § 18 CSP podľa ktorého súd, ktorý je príslušný na konanie o žalobe, je príslušný aj na konanie o žalobách s ňou spojených a o vzájomných žalobách okrem žalôb, pri ktorých je daná osobitná miestna príslušnosť podľa § 20 CSP. Najvyšší súd k tomu uvádza, že ustanovenie § 18 CSP má dopad na prípady, kedy si žalovaný uplatňuje svoje práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou v zmysle § 147 CSP, resp. dôjde k spojeniu vecí podľa § 166 CSP z dôvodu hospodárnosti konania. V zmysle § 124 CSP podanie sa posudzuje podľa obsahu. Súd prvej inštancie v posudzovanom prípade dospel k záveru, že žalobca sa žalobou domáha abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach, pričom však kombinuje ochranu spotrebiteľov s uplatňovaním právnych prostriedkov ochrany proti nekalej súťaži podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Dospel k správne záveru, že uvedené nie je predmetom prieskumu súdom v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, keďže abstraktnú kontrolu možno uplatniť len v spotrebiteľských veciach a súd skúma neprijateľnosť zmluvnej podmienky a nekalé obchodné praktiky. Je potrebné tiež podotknúť, že v konaní o abstraktnej kontrole v

spotrebiteľských veciach sú kauzálne príslušné krajské sudy a súd prvej inštancie mohol preto prejednať iba žalobu vo veci abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach.

14. Žalobca v ďalšom namietal, že senát 14C Krajského súdu v Bratislave sabotoval spor a nerešpektoval právny názor najvyššieho súdu, z ktorého dôvodu má byť vylúčený z prejednávania veci. Odvolací súd na námietku zaujatosti sudcov krajského súdu uplatnenú odvolateľom v odvolaní neprihliadal v zmysle § 52 ods. 2 CSP, keď námietka zaujatosti nemala zákonom požadované náležitosti. Z opatrnosti ju však posúdil ako odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. c) CSP, t. j. že vo veci rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd. Z podaného odvolania žalobcu je zrejmé, že dôvodom na vylúčenie senátu má byť postup senátu v konaní a samotná rozhodovacia činnosť namietaného senátu. Z ustanovenia § 49 ods. 3 CSP explicitne vyplýva, že dôvodom na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania sporu nemôžu byť okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanom spore. Postupom sa rozumejú procesné úkony sudcu, vrátane rozhodnutí, a to aj vo veci samej. V postupe sudcu pri prejednávaní konkrétneho sporu sa prejavuje samotný výkon súdnictva, preto tieto okolnosti nemôžu byť samy osebe dôvodom zaujatosti sudcu. Nesúhlas žalobcu so spôsobom rozhodnutia namietaného senátu v predmetnej veci nenaplnia znaky charakteristické pre existenciu pomeru sudcu k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní. Obava (pocit) z nestrannosti nestačí na založenie dôvodných pochybností o nedostatku nezaujatosti vzhľadom na právne (ústavné i zákonné) garancie nezávislosti sudcov a zákonné povinnosti sudcov konať vo veci bez predsudkov, nezávisle a nestranne. Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. V tejto časti preto nie je odvolacia námietka žalobcu dôvodná.

15. Odvolateľ v súvislosti s odvolacím dôvodom v zmysle § 365 ods. 1 písm. d) CSP namietal, že súd prvej inštancie svojím postupom porušil viazanosť súdu iným rozhodnutím, konkrétne uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4Ndc/19/2020. Žalobca mal za to, že najvyšší súd v predmetnom rozhodnutí vysvetlil, prečo ide o konanie vo veci abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach. Podľa názoru odvolacieho súdu najvyšší súd v uvedenom rozhodnutí len posudzoval povahu konania podľa podmienok, ktoré musia byť naplnené, aby mohlo ísť o konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach. V bode 11. odôvodnenia uvádza, že ide o združenie na ochranu spotrebiteľov, ktoré sa domáha určenia nekalej obchodnej praktiky a zákazu používať nekalú obchodnú praktiky v podobe obchodného názvu spoločnosti. Na základe uvedeného dospel najvyšší súd k záveru, že ide o spor z abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach. V konaní o určení príslušnosti najvyšší súd teda neposudzoval dôvodnosť žaloby, ale skúmal iba to, či má žaloba také atribúty, ktoré predpokladá ustanovenie § 301 CSP a nasl. Samotná skutočnosť, že predmet konania spadá do množiny sporov o abstraktnú kontrolu v spotrebiteľských veciach ešte neznamená, že žaloba je dôvodná a že jej súd vyhovie. Určenie príslušného súdu na konanie, v tomto prípade kauzálne príslušného súdu neprejudikuje výsledok konania. Nemožno preto dospieť k záveru, že by bol krajský súd v takomto prípade viazaný iným názorom, okrem vyslovenej príslušnosti. Na základe uvedeného odvolací súd považoval námietku za nedôvodnú.

16. Odvolací súd zároveň vyhodnotil za neopodstatnenú odvoláciu námietku žalobcu v zmysle § 365 ods. 1 písm. e) CSP, keď namietal nevykonanie dokazovania pripojením spisu OP BA I Pc45/20/1101-2 v trestnej veci proti žalovanej spoločnosti. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že dokazovanie v tomto smere je nedôvodné a nadbytočné, pričom žalobca ani len neuviedol, ako by pripojenie trestného spisu mohlo bližšie prispieť k objasneniu relevantného skutkového stavu v konaní. Odvolací súd sa s týmto záverom stotožňuje a na zdôraznenie správnosti dodáva, že súd nie je v civilnom konaní viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu, a nie účastníkov konania. Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). Ako vyplýva z judikatúry najvyššieho súdu, procesnému právu účastníka navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených

návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ im nevyhoví, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo a z akých dôvodov tak neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno odôvodniť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ktorú má navrhnutý dôkaz overiť alebo vyvrátiť, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania. Ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Nakoniec tretím argumentom je nadbytočnosť dôkazu, t.j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené (4Cdo/100/2018, 5Cdo/122/2019, 5Cdo/202/2018, 7Cdo/205/2019). V intenciách vyššie uvedeného postupoval krajský súd, keď návrh na vykonanie dokazovania zamietol s odôvodnením, že pripojenie trestného spisu by bolo nadbytočné a žalobca ani neuviedol, ako by prispelo k objasneniu skutkového stavu.

17. Podstatná odvolacia argumentácia žalobcu spočívala na tvrdení o nesprávnom právnom posúdení veci.

18. Oboznámením sa s obsahom spisu a odôvodnením napadnutého rozhodnutia odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil, na základe čoho dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie veci a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd dospel k záveru o vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožnil (viď body 17. až 24. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie). Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP) súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza nasledovné:

19. V konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach ide o konanie, v ktorom sa preskúmava neprijateľnosť zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, resp. v iných zmluvných dokumentoch a nekalých obchodných praktík, mimo rámca okolností konkrétneho prípadu. Výsledkom tohto konania je záväzné stanovenie toho, či sa zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve bude považovať ex nunc za neprijateľnú, resp. obchodnú praktiku za nekalú alebo nie.

20. Podľa § 52 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 301 CSP konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach je konanie, v ktorom súd skúma neprijateľnosť zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou a nekalé obchodné praktiky nezávisle od okolností konkrétneho prípadu.

23. Definícia spotrebiteľského sporu je upravená v § 290 CSP. Za spotrebiteľský spor sa považuje spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom, vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou. Pri posúdení, či nárok súvisí so spotrebiteľskou zmluvou treba vychádzať z hmotného práva, pričom musí byť naplnené kritérium, že ide o spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Aspekt sporu vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou je zachovaný aj v prípade, ak sa spor týka iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Základný predpoklad na to, aby súd mohol konať o abstraktnej kontrole je to, že spor sa týka spotrebiteľa a dodávateľa a vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy alebo ide o súvisiaci spor.

24. Súd prvej inštancie dospel k správnym právnym záverom, keď konštatoval, že žalobca v žalobe ako aj v petite kombinuje ochranu spotrebiteľov s uplatňovaním právnych prostriedkov ochrany proti nekalej

súťaži podľa ustanovení Obchodného zákonníka. V konečnom dôsledku možno konštatovať, že žalobca sa prostredníctvom prostriedkov na ochranu spotrebiteľov domáha ochrany podnikateľov a živnostníkov. Krajský súd správne ustálil, že žalobca nepreukázal uzatváranie zmluvných vzťahov so spotrebiteľmi, ani to, že by spotrebiteľov oslovoval s akoukoľvek obchodnou ponukou. Rovnako nepreukázal žiaden prípad podvodného vylákania majetkového plnenia od spotrebiteľov. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia či už vnútroštátnych súdov, ako aj Súdneho dvora, pričom však žiadne z nich nemalo presah na tu prejednávaný skutkový stav.

25. V predmetnom spore sú podľa žalobcu spotrebiteľmi všetci tí, ktorí by potenciálne mohli využívať služby žalovanej a dodávateľom je žalovaná, ktorá sa používaním svojho obchodného mena dopúšťa nekalej obchodnej praxe. Odvolací súd k tvrdeniam žalobcu poukazuje na to, že využívaním služieb žalovanej širokou verejnosťou, nedochádza k uzavretiu spotrebiteľských zmlúv. Keďže žalobca nepreukázal, že by žalovaná vstupovala do zmluvných vzťahov so spotrebiteľmi, ale podľa vyjadrenia žalovanej táto vstupuje do zmluvných vzťahov výhradne s právnickými osobami, nie je tieto možné subsumovať do kategórie spotrebiteľských, a teda nemôžu byť ani predmetom prieskumu v rámci abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach.

26. Za „obchodnú prax“ v zmysle článku 2 písm. d) smernice 2005/29/ES sa podľa ustálenej judikatúry (napr. rozsudok Súdneho dvora z 19. septembra 2013 vo veci C-435/11, rozsudok Súdneho dvora zo 4. októbra 2018 vo veci C-105/17 a tam citovaná prejudikatúra) považuje „akékoľvek konanie, opomenutie, spôsob správania alebo vyjadrenie, obchodná komunikácia, vrátane reklamy a marketingu obchodníka, priamo spojenými s podporou [predaja], predajom alebo dodávkou produktu spotrebiteľom“. V tu posudzovanej veci však nešlo o také konanie žalovanej. Aj z tohto hľadiska nemôže byť používanie obchodného mena považované za nekalú obchodnú prax v spotrebiteľských vzťahoch. Odvolací súd uzatvára, že žalobca sa podanou žalobou domáha posúdenia a rozhodnutia o predmete nespôsobilom pre účely konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach.

27. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny.

28. Najvyšší súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

29. Iné odvolacie dôvody, ktorými je odvolací súd viazaný, odvolateľ netvrdil, a to ani vo vzťahu k výroku o trovách konania, hoci aj tento odvolaním formálne napadol. Nakoľko ide o závislý výrok od výroku vo veci samej, odvolací súd ho podrobil odvolaciemu prieskumu a po zistení jeho vecnej správnosti aj súladu s právnou úpravou aj tento výrok potvrdil.

30. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaná bola v konaní úspešná, odvolací súd jej preto priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa

musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP (§ 447 písm. e) CSP).